

1 číslo stojí len 2 hal.

Ročník II.

V Uh. Skalici, dňa 21. mája 1904.

Číslo 21.

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adressa pre všetky zásielky:

Josef Teslík Uh. Skalica (Szakolecza).

Ornamenty (inzeráty) účtujú sa levne a
platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku
1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii
a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov
stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy sa ne-
prijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

==== Rusko-japonská válka na dalekom východe. ====

Kozák na stráží v Mandžursku.

Europskí vojaci ani ponatia nemajú o tom, s jakými rozličnými nepriateľmi bojujú ruské voje v divokej Azii. Hory, skaly, rieky, ľad, fujavice, vlci, medvedí, čínski lupičníci, takzvaní Chunchuzi, a na koniec ešte Japonci. V Mandžurii je zima drsná a dosť dlhá. V ohromnej krajine roztrúsení sú kozáci po malých tlupách 50, 100 až 200 mužov, títo zase rozptyľujú sa na viacej menších oddielov, preto je služba veľmi obtížna a nebezpečná. Ku koncu mája nastanú v tých krajoch veľké ležáky, ktoré trvajú mesiac. Vojna pretiahne sa až do podzimu a ožebračí obidva štáty.

TELEGRAM: Z Londýna. Tu sú rozšírené zprávy, že ruský cár následkom rozčulenia vážne onemocnel.

Petrohrad: Predné stráže Japoncov utkali sa s kozákmi pri Kiučou. Japonci zanechali 81 mrtvých a utiekli.

Budúcnosť.

Všeobecný pokoj panuje teraz v našej krajine, aj štrajku železničiarov je koniec, sú uspokojení, slúžia ďalej a sú so svojim platom úplne spokojní, nič ich netlačí, majú nádej, že platy im povýšené budú. Ostatným úradníkom sa tiež pomohlo a stoliční úradníci majú svoje platy sriadené.

Minister domobrany nežiada viac, ako 180 millionov korún viacej na vojenské výlohy. Nenie sme my teda krajina mädom a mliekom tekúca? Keď všetko toto vládne uniesť, a všetky platy povýšiť.

Odkiaľ ale že naberie krajina naša tie ohromné milióny? Zdáliž rozkvetol u nás veľký priemysel na toľko, že vládne aj tie najväčšie ťarchy znášať?

Žiaľ Bohu nie, všetky podniky priemyslové pokulhávajú a so dňa na deň sa horko-ťažko udržiavajú, zväčša len zatiaľ pracujú, kým dostávajú mohutnú štátnu podporu.

Alebo či dobrobyt malého remeselníka sa zdvihol, stav jeho sa polepšil? Smutné polepšenie, keď so dňa na deň viac a viac upadá, a len za akoukoľvek „štátnou službičkou“ nos otrčený drží, hodí o zem remeslom svojim, keď mu prisľúbia dennú mzdu 40–50 krajciarov. Isté je isté, hovorí, z remesla sa nedá vyžiť.

Keď ale naše ťarchy rastú, tak zaiste musí byť jedna čiastka obyvateľstva, ktorá zbohatla, a ktorej na ramená sa môžu všetky tieto ťarchy uvaliť. Moj zdravý rozum, mi to hovorí, že je tomu tak, a v tom páde roľníctvo by bolo to, ktoré by malo byť predmetom najnovších daní. A v pravde je tomu tak, všetky tieto ťarchy privalené budú zase len nám roľníkom, bo nám je najlepšie na tomto svete, my máme ešte majetky, ktoré sa môžu zaintabulovať, máme teraz privilegium pod štátnym dozorstvom sa cez Rieku (Fiume) na lodach anglickej spoločnosti Cunard Linie do Ameriky vystahovať. Aj o nás sa tiež dobre postarali, nemusíme ukradomky utekať, ale úplne verejno dľa najnovšieho zákona môžeme sa vystahovať z vlasti našej.

Či to nenie ozaj veľké dobrodenie?

Práve preto roľníku, že všetky ťarchy len na teba sa uvalujú, by si pod tlakom týmto neupadol hmotne, sdrúžuj sa, vzdelávaj sa, bo ak sa sám o seba nepostaráš, okrem Boha, iného priateľa i tak na svete nemáš.

Roľník.

Prorok Daniel o rusko-japonskej vojne!

Zo Lvova píše: Jedon poľský rabin sdeľuje, že u proroka Daniela bola ruská porážka na Jalu predpovedaná. V kapitoli VIII. písano jest: 1. V treťom roku panovania kráľa Belsazera zjavila sa mi tvár, po tej, ktorá zjavila sa v roku prvom. 2. Ja som bol, keď zjavil sa mi tento obľučaj v zámku Saran v zemi Elam, na rieke Uvaj. 3. Pozdvihnúc oči svoje, videl som jednu vidru (Rusko), táto stála na brehu rieky a mala dva vysoké rohy, jedon vyšší a druhý nižší.

4. Videl som, že vidra klala s rohami na západ, na polnoc a k poludniu a žiadne zviera nemohlo pred ňou obstáť a jej rukám sa oratovať, ona robila čo chcela a bola veľká.

5. Keď tak pozeral som na ňu, hľa, ukiaže sa kozel (Japonsko) od východu po celej zemi, a tento kozel mal hodný roh medzi očami.

6. Prišiel až ku vidre, ktorá mala dva rohy a stála u vody, a kozel rozbehnul sa vo svojom hneve a bežal proti vidre.

7. Ja dival som sa, jako dotieral na vidru a jedoval sa na ňu, trknul, a slámal jej dva rohy. Vidra nemala sily, nemohla sa mu ubrá-

niť, kozel srazil vidru k zemi a rozšliapal ju a žiaden nemohol vidru z rúk kozla vyslobodiť.

Voda Uvaj značí riekou Jalu, v hebrejšine píše sa z prava na ľavo, čítajúce tedy z prava na ľavo Uvaj, číta sa Jalu!

Noviny z blízka i z ďaleka.

(Dopisy).

— **Levárky.** Dňa 12. mája vydržoval náš gazdovsko-potravný spolok druhé svoje výročné zhromaždenie. Pri zakladaní nášho spolku, pred dvoma rokmi prítomní boli u nás skalickí p. dekan Dr. L. Okánik a p. Dr. P. Blaho. Toho roku prítomný bol p. Dr. Blaho, ktorý sa osobne o našom pokroku presvedčil a horlivými slovami nás k ďalšej práci a vytrvalosti povzbudil. Valné zhromaždenie bolo valne navštívené, súčasťou sa i mnoho žien a mládeže. Zprávu výboru predniesol vel. p. predseda, ktorá bola jednohlasne prijatá. Určilo sa jednu tretinu čistého zisku priraziť k rezervnému fondu, jednu tretinu 6% pripísať ku podielom, aby sa kapitál spolkový zmôhol a tretia tretina v 2% odhlasovaná bola, jako nákupné na odobraný tovar.

Levárkam chybuje spolkový dom, chybuje im stredisko, nie hospoda, tých majú dost, ale dom, kde mohli by sa schádzať, poučovať a radíť sa o svojich záležitostiach. Horliví a obetiví členovia potravného spolku malolevárskeho, urobili i k tomuto domu značný krok, s oduševnením odhlasovali 400 korún na základinu spolkového domu a 200 korún na splátku dlžoby na kostole. Sláva im za takúto krásne skutky.

Vel. p. predseda pracuje darmo, tak i p. kasir spolkový, aj celý výbor a len preto bol možný takýto pekný výsledok.

Po valnom zhromaždení prednášal p. Dr. P. Blaho, o nebezpečnej nemoci, ktorá všeobecne náš ľud slovenský zachvátila o pálenečnom more, o alkoholisme. Táto vec u nás ešte tak verejne pretriasaná nebola a preto mnohých prekvapila. Divno hľadeli niektorí, usmievali sa, ale veru ku koncu zväzneli ľudia a každý cítil v srdci svojho červa a uznal veru: p. doktor, má pravdu. Niektorí sa počas prednášky trátili, ale väčšina vydržala až do konca, za to im česť a p. Dr. Blahovi srdečná vďaka, že sa k nám uvoľnil, veru neškodily by u nás také prednášky častejšie a naši ľudia by si navykli na to.

Len tak ďalej v pred a Levárky prestanú byť malými, ale budú v práci za dobro a blaho ľudu, za kresťanskú dokonalosť, za jeho pokrok a slobodu „veľkými“. Pán Boh nám pomáha. *Prítomný.*

— **Kuklov.** Ctený pán redaktor! Prijmete, prosím, mojich pár riadkov a uverejnite ich. — Kuklov. Len nevinné srdcia sa môžu opravdove radovať. Takúto radosť videli sme na tvárach našich dieťok 15. mája. Pán farár, notárius, učiteľovia a školská stolica usporiadala našim milým dieťkam po dobre vypadnutých zkuškach krásny majáles, na ktorom aj z okolia sa súčasťou hostovia. Po službách božích o jednastej hodine pohlol sa pochod zo školského dvora, pod vedením p. rektora a p. učiteľky, pri zvukoch hudby. Dieťky niesli v rukách zástavy, ktoré im p. učiteľka porobila. Pochodiac po obci o 12. hodine začali ísť pod krásnou zástavou a pri veselom speve do Lipovca, kde je krásny bor. Na utešenom mieste pri veselej hudbe, srdcia radosťou oplývaly. Náš p. farár, p. notárius so školským výborom nasýťoval a napájajal udychtené dieťky. Po ovlázení začala školská mládež tancovať. Naša p. učiteľka dohliadala na ne, povzbudzovala ich, i k tomu najmenšiemu mala pár sladkých slov. P. notáriuska a slečna z fary, mali starosť o jedlo. Očuli sme aj pekné spevy, reči a rozpomenuli sme sa na naše minulé letá. Mnohým sa z najprvu toto krásne miesto nelúbilo a reptali proti nemu, čo riaditeľov veľmi zkomuštilo, ktorí všemožne sa usilovali nezapomenutelným urobiť tento deň pre dieťky. Krásna to bola zábava, všetko sa dobre podarilo a pri dobrej vôli vrátili sa zpiatky. A táto radosť aj pre nás bola radosťou. Pri hudbe vrátili sa domov. Krásny deň, ty budeš pre nás nezapomenutelným. Ctené predstavenstvo duševné a svedské, milý p. učiteľ, p. notáriusová a slečna, prijmite naše vďaka za vaše námahy, nie sme

v stave sa vám odsľúžiť. Boh žehnaj tých, ktorí dieťkam tak krásny deň spôsobili a tým, čo darovali na tento cieľ, nech Boh všemohúci zaplatí! *Prítomný.*

— **Z Hochštettna.** Bolo to 7. apríla, čo čítal u nás jedon židák v svojom obchode, z dajakých nemecko-židovských novin a bolo tam zhromaždených dakoľko z mládeže našej a i pár starších, (toto je u nás ako dajaký vzdelávaci spolok) a židák čítal z horkokrevnosťou a nasífoval toho zatemeného ducha slovenského, svojou židovskou politikou a tu pride vnúter istý občan O. N. a počúva, ako židák číta ďalej o vojne rusko-japonskej a pri tom nadával Rusom až mu sliny z huby lietaly.

Veď mi vieme, povie O. N., že vy židáci ten ruský ľud ani čuť nemôžete!

Židák sa rozpálil a dal sa do nás a jaké čítate vy noviny. No jaké, reku slovenské, (ale nie „Vlast a Svet“ a „Slovenské Noviny“) v národu duchu vydávané, povedali mu občania. Slovenské časopisy sú pre hovädá, — odfrkol židák. Odplatu za to obdržal, to opísovať nebudem. A čo sa jeho mienky týka, vôbec myslím, že vskutku hovädá by bol ten, kto by od žida niečo kúpil šiel.

Žije z nás, z našej práce a kde aká príležitosť je nám škodiť, tam je prítomný, vo verejnosti proti nám vystupuje a keď vôľa jeho je, nám nadá hoväd a mi to zas so seba strasieme a zas ideme k nemu, a snáď ho ešte prosím, aby sa na nás nehneval Slováci, kedy budete mať rozum. Nekupujte od žida nič, ani za krajciar.

Ovšem málo bolo tých, v predošlých časoch, ktorí by boli vstave vštepiť do všetkých sídc, to národnie sebaopovedomie a preto mnoho stromov zostalo nezaštepovaných, a tie samo sebou sa rozumie, vydaly ovocie nám plané a ktoré sa našlo dobré i na to prišiel červík a zničil ho, len to môžeme ďakovať všemohúcemu Pánu Bohu, že bolo už vtedy i pár stromkov dobre zaštepovaných, z ktorých vyrástli stromi mohutné, sklátit sa nedajúce a z tých stromov, omlády teraz štepia sa do všetkých sídc Slovákov, po celom našom milom Slovensku.

Preto neplač Slováci i naďalej, lež pracuj neustále, za blaho národa svojho, nebuď Slováci i naďalej chúllostivým a pred každým úderom chrbát zohýbajúcim, potom prirodzená vec, že si vypália i viac, keď sa sám podávaš. Nebuď trstinou, vetrom sa klátiacou, lež buď dubom pevným a stálím. A na zdar práci našej prívolať z hlbín srdca. *Primoravský.*

— **Holič.** Sme hlúpi Slováci, ale naši páni chcú, aby sme boli ešte hlúpejší, nesmieme ani tie novinky čítať, ani ten úbohý skalický „Pokrok“. Bol u nás strašný shon, žandári, pán slúžny, brali, habali „Pokrok“, prečo, začo, nevieme, či sa snáď ráčili nahnevať pán notár? ak je to nie pravda, prečo neposlali opravu do „Pokroku“, že to nedali vububnovat? či sa už ani pravda nesmie písať? Ej, ej? ale si to pletú tí páni? Nuž myslia, že my nebudeme čítať, keď nám „Pokrok“ shabú? Veru budeme aj „Pokrok“, aj iné veci, čítať je potrebná a zdravá vec, a to veru nezakáže ani slúžny, ani išpán, ani minister. Pekné časy žijeme, to je sloboda tlače, čítania? či majú ju len židia, ktorí roznášajú hnušné, svišské, nemecké romány?

Pretrpeli sme aj viacej, pretrpíme i konfiškovanie „Pokroku“, a keď sa nebude dovoliovať „Pokrok“ radíme p. redaktorovi, aby založil list. „Na zad“ tento sa bude snáď lepšie páčiť.

P. Boh im pomáha, budú mať teraz čítania v služ. úrade, toľko novin! jakživ toľko slovensky nečítali, čo teraz...

Ako počujeme, bude p. Wichterle z Prostějova p. notára žalovať, že mu kazí obchod. P. Wichterle je protokolovaná firma i v Budapešti.

Nech žije sloboda tlače a voľnej kolportáže! Ľudia, čítajte. *Drkotina.*

— **Z Modry.** Veľavážená redakcia! V posledných dvoch číslach „Pokroku“ uverejnený dopis z Búr sv. Mikuláša, o zkuške v tamojšej škole, osmeluje nás, aby tiež i o našej škole dačo napísali a o uverejnenie v „Pokroku“ prosili. My modranský katolíci máme nie len v meste školu s tromi učiteľmi, lež mimo toho i dve filiálne s jedným a jedným učiteľom a síce: v Kráľovskej ulici (Kráľova) a na Pisku. O tejto poslednej chceme písať a niektoré — dosť zaujímavé pomery osvetliť.

Horská kolónia Pisek, — viac než 7 kilometrov od mesta vzdialená, — počíta 83 duši, medzi ktorými sa 20—26 školopovinných dieťok nachodí. — Od mnoho rokov bolo obyčajom, dietky na kolónii skrz pokútnych učiteľov vychovávať, až konečne mesto uzavrelo toto vynaúčovanie zosústreďníť a k tomu cieľu propustilo v letohrádku jednu prostrannú izbu s náradím pre učiteľa a za školu. Ďalej ustanovilo 100 korún ročnej podpory pre neho a poplatok 100 korún ročne od obyvateľov určilo. Týmto sú ale povinní učiteľa chovať, prádlo, svetlo mu poskytnúť a školu drevom z mestských hôr zaopatriť. Dozór nad vynaúčovaním vede cirkevná vrchnosť, iné záležitosti ale patria pod mestskú právomocnosť. V minulom roku pridalo mesto ešte 40 korún ku 200 korunovému platu učiteľa. Mesto týmto spôsobom dalo tejto pokútnej škole raz verejnosti a s každým učiteľom uzaviera spisobnú smluvu. Škola bola, ale učiteľa nie. Žiadon diplomovaný učiteľ sa nenašiel, ktorý by pod týmto výhodami sa o toto miesto bol hlásil. Známa vec, že v čas núdze i mucha je dobrá; a preto mesto dovolilo, aby obyvateľia zase len pokútnych učiteľov upotrebili. Týmto, obyčajno spustli a chleba povzbavení jágri, nielen že mravne, ale i duševne klesli ľudia — skoro vždy Češi, — nemohli sa nikdy ďalšiu dobu udržať a každý rok skoro, skrz jejich priestupky buď mestom odohnatí, alebo od obyvateľov prepustení boli. Tak sa stalo i roku 1900, v mesiaci decembri.

Tedajší učiteľ, pijan nesmierny, nielen že sám i ostatní halér prechlastal, ale i školské dietky pálenkom napájal, tak že 10. decembra oslopané dietky v tuhej zime na horských chodníkoch popadaly a byly by aj pomrzly, keď by ich náhodou mestský jäger nebol našiel a na káre domov nebol zaviezol.

Mesto učiteľa odohnalo a školu zatvorilo. Cez celú zimu nebolo vynaúčovanie.

Tu sa obyvateľia dozvedeli o jednom, nie síce diplomovanom, ale praktičnom a zvlášte poriadnom a usilovnom učiteľovi, ktorý aj požiadavkám predstavenstva, — vynaúčovanie maďarskej reči, — zodpovedať môže. Povolali ho. Na mestskom dome sa uzavrela písobná smluva a nový učiteľ nastúpil svoje miesto 16. apríla 1901, a aby dietky zameškaný školský rok — koľko-toľko — dohonil, vyučoval v lete v zime neprestajno, až do druhých prázdnin.

(Dokončenie budúce.)

— **Zo Šaština.** Pane redaktor. Dales, dales, dales, zle je u nás, veľmi zle. Najhlavnejší stĺp nášeho vlasteneckého ducha sa vyvalil! Keď bola vlni v našom Casine slávnosť, všetci pritom krásne rečnili o pánu predsedovi tohože, senický pán slúžny ho do dvaciateho neba vychvaloval a klaňal sa mu celý svet. Prvým stĺpom vlasteneckej strany šaštínskej bol p. Kaiser, predseda Casina a účtovník c. kr. pánsťva. Nenie dávno, bol aj za uhorského občana prijatý, každý krútil hlavou, prečo to tento urobil. Bol prvý, čo začal boj viesť oproti našemu nezapomenuteľnému kaplánovi a horliteľovi p. Makásovi a srdce jeho plesalo radosťou, keď bol preložený. Pane Makás, tešte sa, ako očujeme, i pán Kaiser odišiel preč zo Šaština, ako sa vraví, mal dostať disciplinárne vyšetrenie. A preto je v Casinopartaj dales, dales. Dobrú noc, pane Kaiser! Čin, čin.

Miša.

Hospodárstvo.

Zkusenosti verí každý človek. Mliekarské družstvá presvedčujú aj najzaklnutejších ľudí o prospešnosti mliekárstva.

Tam, kde vydarila sa mliekárň, nastal netušený ruch v hospodárstve, prišli peniaze za odpredané výrobky, staly sa v obci prameňom blahobytu a všeobecného hospodárskeho občerstvenia. Příklad: v jednej dolnorakúskej obci, kde 4 roky účinkuje mliekárň, predstavilo a na novo sa vystavilo so 123 maštalí a chlievov. Sediaci predtým nikdy nestavali, mňali sa; mliekárň ich donútila stavať, zlepšovať, ale dala im i *prostriedky ku stavbe!* Čo je toho následkom? Stav zdravotný medzi dobytkom sa zlepšil, statok je peknejší, vytrvalejší, aj užitočnejší. O rok, o dva spozoruje každý hospodár, ktorá krava je dobrá, špatnú odstráni a bude si hľadať dobré plemeno zaopatriť. Mnohý poznáva svoj úžitok už za mesiac, a čuduje sa,

že to skorej nevedel. Nemohol to znaf, nebolo zkusenosti! I u nás mnohým nevercom otvorila sa oči, mnohým otvorila sa neskoro. Ale starým členom pred takými sa iste zatvorila.

Len slepý nevidí, čo peňazí pride do mesta z cudziny, lebo naše výrobky sa za hranice vyvážajú a sú tam pre svoju výbornú jakosť nadmieru obľúbené a hľadané.

Ešte jeden-dva také menšie závody a nášmu ľudu pomôženo bude, pretrpí hospodársku krisu a nepoklesne majetkove. Koľko je kde krav, dľa sčítania roku 1900:

Dolné Rakúsy	333.675.
Horné Rakúsy	276.847.
Štajersko	295.689.
Morava	420.058
Čechy	million.
Halič	1 a pol million.

Na 1000 obyvateľov pripadne krav: V Dol. Rakúsku 107 kusov. V Hornom Rakúsku 340. V Štajersku 376. Na Morave 172. V Čechách 171. V Haliči 205. Dľa tejto statistiky má malé skalnaté Štajersko najviacej krav, štajerské maslo ovláda Viedeň, i trhy v Nemecku je všeobecne obľúbené, sediaci majú obilia málo, ale peňazí dost a to je v dnešnom čase hlavná vec.

Drobné zprávy.

— **Divadlo.** „Slovenská vzdelávajúca Beseda“ vo Viedni, VI., Webgasse 23, usporiada v nedeľu na sv. Ducha, 22. mája 1904, vo veľkej dvorane pána Hambergera, V., Schlossgasse 5. Divadelné predstavenie: „Starú pliesnivcu“. Začiatok o 8. hod. večer. Po divadle: Tanečná zábava.

— **Z Prešporka nám telegrafujú.** Uvádza sa vznámosť ct. obecnstvu. „Zábava“ ktorá sa vydržiavať mala na sväto-dušnú nedeľu, u pána Idziho v Prešporku, je preložená straniva úradu na sväto-dušný pondelok.

Riaditeľstvo.

— **V Kysáci,** v Báčke zakladajú účastinársky peňažný spolok. Základná istina 60.000 korún (1000 účastin po 60 korún). Upisovanie účastin končí sa 15. októbra 1904. Na prospekte podpísaní sú medzi inými aj pp. dr. Miloš Krno a dr. Ludovít Mičátek, advokáti v Novom Sade. Želáme mnoho zdraru!

— **Z Veľkého Sólóša.** Srážka železničných vlakov udala sa. Oba ruše a dva vagony byly celkom dodrúžgané. Personál zachránil sa tak, že zavčas pososkakoval. Jedna osoba bola ťažko a desať ľahšie raneno.

— **Šopron.** Pri páde šopronskej banky aj sirotská stolica utrpela 28.440 korún ztraty. Predseda a referent sirotskej, hlavný pokladník a kontrollor boli cestou disciplinárnou posúdení na peňažné pokuty, potažne na pokarhanie. Ale minister vnútra sprisnil trest a nalezil, aby tí páni úradníci solidárne zaplatili ztratu i utratené úroky, spolu do 30 000 kor.

Z redakcie: Do Senice. R. Odpusťte, ale váš dopis o farárovi nemôžeme uverejniť. Je to veru špinavá, smutná historia a jestli by sa vo verejnosti pretriasala, viacej by to škodilo nežli osožilo.

— **Licitácia.** V nedeľu o 5. hodine odpoludnia, odpredávať sa bude v dome sv. Vincenta, vazba zo 3 striedch, rýny a plechová strecha.

* **Mechanická pletáreň v Holiči.** Pán P. Sensel, má v Holiči pletáreň. Vyhovuje pančochy a všetky do toho oboru patriace veci. Pracuje i na zákažku. Jeho výrobky sú trvanlivé a solidne. Fabrické veci nie sú tak stále! Podporujte domáci priemysel. Ceny sú nízke.

* **V Radimove** je na predaj dom, pod číslom 81, s dielňou na olej. Dielňa predá sa aj o sebe mimo domu. Bližšie možno sa dozvedieť, u p. Michala Benek v Prietři.

— Modzog mužského je o 5 unci ťažší jako modzog ženy.

— Doktoré stromy červeného dreva v Californii sú vraj i 350 stôp vysoké a majú objemu 150 stôp.

— Minulého roku zhorelo v New-Yorku 388 ľudí udusením sa plynom.

BESEDNICA.

Čo neraz človek zkusí, keď sa chce ženit.

I.

A prv než sa matka s dcérou vzpamätaly, zmiznul mydlíar v telegrafickej kancelárii.

„Pane, oznamujem vám, že sa moja dcéra vydá za iného a že vás v Mikulove viac nebudeme čakať. Bonifác Havran, mydlíar, mešťan a majiteľ domu v Mikulove.“

Pánu Bonifáciusovi značne odľahlo, keď videl úradníka, kráčajúceho s telegraphom k apparátu.

„Teraz dostal!“ riekol spokojne, a odchádzal, aby vyhľadal dámy.

II.

Nestarajme sa viacej o zármatok isleňny Emilky a podivajme sa, kde vlastne ženich pán Syslík väzi.

Bol neobyčajne sparný deň, keď chystal sa pán Syslík na cestu do Mikulova, aby privedol si domov poctivú pannu Emiliu Havranovú, akožto Bohom sverenú manželku. Pán Syslík bol ináč najrozťomilejším človekom na svete, nobol síce už práve celkom mladý, ale bol pozorný a starostlivý nad mieru. O tom svedčily nepočtené škatule, ktorými bol v kupé obložený. Obsahovaly samé prekvapujúce dary pre jeho nevestu, ktorými choel ju ešte pred sobášom oblažiť.

Pot tiekol mu s čela a hrtan jeho bol vysušený, keď zastal vlak v Lubenicich.

„Lubenice, päť minút!“ kričali konduktori.

„Päť minút?“ pomyslel ženich. „To by som mohol vypiť pohár piva a ovlažiť si trochu vyschnuté hrdlo!“

A sotva to pomyslel, ponáhľal už s ostatnými smádnymi do nádražného hostinca.

„Hrom a peklo, veď som sa zabudol podívať, aké číslo je na mojom vozni!“ zvolal naraz.

„1492!“ riekol dajaký pán vedľa neho, ktorý bol s nim v jednom kupé, „a aby ste si to ľahšie zapamätali, vzpomente si len, že v tom roku bola objavená Amerika!“

„Dakujem! Dakujem srdečne!“ klaňal sa vždy zdvorilý pán Syslík, ponáhľajúc do hostinca.

A už sedel pán Syslík pri stole, a pochutnával si, ako náleží, na prvom, druhom, treťom! A keď zvoniec volal ku ďalšej ceste, hnrulo sa všetko zo dvier k vagonom. Len pán Syslík nevedel, kam sa vrhnúť. V náhlosti zabudnul celkom na číslo vagona.

„Aha, už to mám, keď bola Amerika objavená! Ale, kedy to bolo?“

„Prosím, pane, ráčte vstúpiť!“ nútil konduktor.

„Nemohli by ste mi láskave povedať, v ktorom roku bola Amerika objavená?“ pýtal sa ho Syslík.

„Prosím, nežartujte, vlak sa už hýbe!“ odpovedal konduktor.

„Veď nenajdem svoj vagon, keď mi nepoviete, kedy bola Amerika objavená!“

„Pane, vy musíte byť bláznivý!“ odbavil ho konduktor.

Na šťastie nezapočul viac tieto slová pán Syslík, lebo medzitým odskočil na perron, pýtajúc sa dajakého slušne oblečeného pána:

„Prosím vás, vlak už odchodí, povedzte mi chytro, kedy bola objavená Amerika, ináč neviem, kam si mám sadnúť!“

„Opýtajte sa na to Kolumbusa!“ posmieval sa pán, nemajúc ani zdania o rozpakoch Syslíkových a považujúc ho za blázna — Ale Syslík nemal času púšťať sa do dlhých výkladov, a zaraz bol pri železničnom úradníkovi, pýtajúc sa ho:

„Pane, povedzte mi láskave, kedy objavil Kolumbus Ameriku?“

„Ja?“ zvolal zadivený úradník. „Ja som Ameriku neobjavil.“

„Prosím vás, nemohol by som odísť s týmto vlakom, keď mi nepoviete, kedy bola Amerika objavená.“

Úradník pozrel spoluútrpne na Syslíka a pomyslel si:

„Iste to bude ten človek, ktorý dnes ušiel z blázince. Mášime ho chytiť, aby zase neupláchnul.“

Na jeho pokynutie pribehli dvaja železniční sluhovia.

Vlak zapískal, a jeho kolesá začaly sa krútiť.

(Dokončenie budúce.)

Fiume-Amerika.

„Uhor.-americká paroplavba“.

Z Fiume do New-Yorku najbližšie pohnú sa nasledujúce parolode:

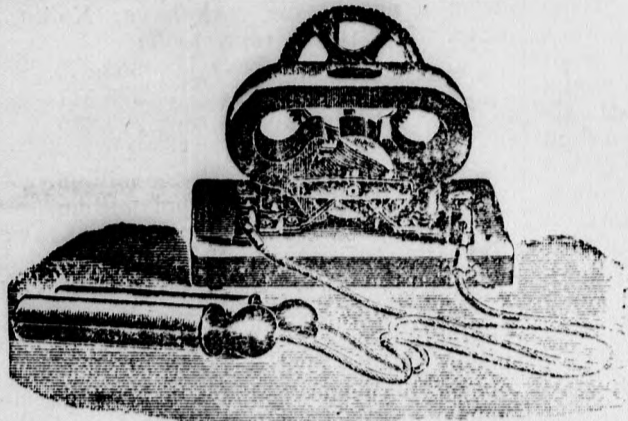
17. mája „SLAVONIA“, 31. mája „PANNONIA“ a 14. júna „ULTONIA“. Predplatná cena s celým zaopatrením a vo Fiume dva dni zdarma ubytovaním a strovou 180 K. Bezplatné vysvetlenie a predplatky prijíma z poverenia „ADRIE“, uhor. kráľ. paroplavebnej spoločnosti

== JOZEF PELLER ==
Pozsony, Stefánia út 16. szám.

Zmladenie a predĺženie života skrz originálny americký „ELEKTROPHOR“

Elektro-lekársky stroj (apparát) pre svoju potrebu.

Elektrika je život!

Všetkým slabým ľuďom nemôžeme nič lepšieho odporúčať, ako tento elektrický stroj upotrebiť, lebo elektrisovanie posilňuje nervy, obnovuje krv, silí sebavedomie, dáva riadny obeh krvi a čulosť svalov, a chráni od mnohých nemocí.

Tak dosvedčuje dr. **Bourg**, člen lekárskej fakulty v Paríži: Nielen lámku, rheumatismus, hysteriu, asthma, sú skrze elektrisovanie liečiteľné v sto pádoch a ľahodno pôsobiace, kde um lekárov je nedostatočný, ale zvlášte pri všetkých nervových nemociach, boľenií hlavy, kolike, nedočutiu, ne-

spanlivosti, hypochondru, zvlášt zlatej žile, účinkuje v niekoľkých dňoch, áno, mnohokrát za hodinu spôsobuje obľahčenie, i pri ženských v pozeňnanom stave.

Cena maleho stroju (apparátu) 10 K. (Len pre veľmi citlivých). Cena veľkeho Apparátu 20 K (Ku liečeniu nemoci vo väčšom stupni). Zasiela sa dobierkou alebo za napred zaslané peniaze. — Zastupiteľstvo Elektrophoru a Comp. Ltd.

JOZEF AUFFENBERG, Budapešť, VII. Husárska ulica čís. 6 P.

Vzorok zdarma!

Firma kresťanská!

Lodenové sukne,

polovlnené rôznych bariev, 1 kus 65—70 kr.
100 kusov 60—65 zl.,
detské sukienky 20 kr.
dobierkou zasiela:

I. Česká výt. a vývoz sukni lodenových

Adolfa Jelinka

v Lísku, p. Jimramov. (Morava.)

Nehodiaci sa tovar buď vymením alebo vezmem späť a peniaze vrátim!!

Každá nespokojnosť vylúčená!!

Nábožný a obratný =
Miništrant.

Pre mládež r. kat. škôl.

== CENA 12 HAL. ==

Dostať u JOZ TESLIKA
v Uhorskej Skalici.

Mydlo „Palacký“

je najlepši český výrobok.

Práca ľabká
účinnok prekvapujúci!

Prádko biele ako sníh!

Ján Vilímek,

továrň na mydla v LIPNIKU.

nad Bečvou. (Morava).

Jedna domáca váha a fľaška pôvodnej francúzskej voňavky zadarmo!

Pri báječne ľavných cenách rozosielať z môjho bohate zásobného a svetoznámeho skladu, všeobecne obľúbené

**mexické =
strieborné
zbožie,**

a síce:

- 6 kusov stolových nožov z mexického striebra,
- 6 „ vidličiek z mexického striebra
- 6 „ ližičiek z mexického striebra
- 12 „ zvláštnych dessertných nožov
- 6 „ zvláštnych dessertných vidličiek
- 1 polievkovú ližičku z mex. striebra
- 1 mliečnu „
- 2 elegantné salonné svietniky

Každý objednatel mimo toho obdrží, ako odmenu, jednu presne do 12 1/2 kg. vážiacu domácu váhu úplne zdarma. Mexické striebro je biely kov, za jeho trvácnosť a zvláštnu jakosť ručím 25-ročnou zárukou. Rozosielenie prevádzam, buď pri predbežnom

doposlaní peňažného obnosu alebo dobierkou z môjho europejského skladu.

J. Denker, obchodný dom: Bpest, Hernát-u. 54.

Za 3 zl. 40 kr. dobierkou zašlem jeden 90 cm široký kus spišského plátna na 6 mužských alebo ženských košiel, výbornej jakosti 5-ročnou zárukou; mnohé uznania po ruke.

Za 4 zl. 50 kr. dobierkou zašlem 3 m. modernej látky, na jeden elegantný mužský oblek. Farba dľa ľúbosti. Vzorok sa neposielať.

Za 5 korún zašlem 4 1/2 kg. (50 kusov) slabšej jakosti šperkoveho mydla, rozličnej farby, jako: ružovej, ľalijovej, rezervnej, mliečnej, ľalkovej, resedovej, ľasminovej, ľonvalinkovej posbierané. Pri predbežnom doposlaní peňažného obnosu alebo dobierkou.

Modro obľevané nádoby na varenie. Najjemnejšia výroba. Báječne ľavné ceny. Objednávka na zkušku, 6 hrnkov na varenie a 6 ľajničiek, stojí len 3 zlaté dobierkou.

Jozef Denker,

centrálny obch. dom.

Budapešť, Hernát-uteza 54.

Náhrobné križe

v peknej úprave, každého druhu, s trvalým zlatením odporuča et. obecnstvu za

== báječne ľavé ceny. ==
Taktiež prevádza každú opravu starých križov

Rudolf Detony
v Skalici.

== Klampiarstvo ==

obľevaného náčinia. Stavebné práce a plechy všetkých druhov a rozmerov sú vždy k dostaniu u

Rudolfa Detonyho
v Skalici (Szakoleza),
Jezovítskaulica.